

UCHWAŁA NR LVIII/600/2023

RADY GMINY DĘBICA

z dnia 18 lipca 2023 r.

w sprawie: zmiany Uchwały nr XL/437/2022 r. Rady Gminy Dębica z dnia 9 marca 2022 r. w sprawie przyjęcia Programu Usług Społecznych

Na podstawie art. 4 ust. 1, ust 2, ust.3, art. 5 ust. 1, ust.2, ust.3, ust.4, art. 6 ust. 1, ust.2, ust.3, art. 7 ust. 1 i ust.2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1818), w związku z art. 18 ust. 2 pkt 15 oraz 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) - **Rada Gminy Dębica uchwala co następuje:**

§ 1

Zmianie ulega Załącznik nr 1 do Uchwały nr XL/437/2022 r. Rady Gminy Dębica z dnia 9 marca 2022 r. w sprawie przyjęcia Programu Usług Społecznych, który otrzymuje brzmienie jak załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Realizację uchwały powierza się Centrum Usług Społecznych Gminy Dębica.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY DĘBICA**

PIOTR ŻYBURA

Załącznik do Uchwały
nr LVIII/600/2023
Rady Gminy Dębica
z dnia 18 lipca 2023 r.

PROGRAM USŁUG SPOŁECZNYCH

wypracowany w ramach projektu
pn. „Centrum Usług Społecznych w gminie Dębica
- nowa jakość życia mieszkańców”

Oś priorytetowa II. Efektywne polityki publiczne dla
rynku pracy, gospodarki i edukacji,
Działanie 2.8 Rozwój usług społecznych
świadczonych w środowisku lokalnym

Spis treści

DEFINICJE	3
1. NAZWA I CEL PROGRAMU	4
2. OKRES REALIZACJI PROGRAMU	4
3. OPIS POTRZEB UZASADNIAJĄCYCH REALIZACJĘ PROGRAMU	4
4. CHARAKTERYSTYKA I PRZEWIDYWANA LICZBA OSÓB OBJĘTYCH PROGRAMEM	13
5. OKREŚLENIE USŁUG SPOŁECZNYCH OFEROWANYCH W PROGRAMIE	14
6. WARUNKI I TRYB KWALIFIKOWANIA OSÓB ZAINTERESOWANYCH DO KORZYSTANIA Z USŁUG SPOŁECZNYCH OKREŚLONYCH W PROGRAMIE	17
7. WYSOKOŚĆ OPŁATY ZA USŁUGI SPOŁECZNE, OSOBY UPRAWNIONE DO UZYSKANIA ULG W OPŁACIE ZA USŁUGI SPOŁECZNE I WYSOKOŚĆ TYCH ULG, JEŻELI PROGRAM PRZEWIDUJE OPŁATĘ LUB ULGI W OPŁACIE ZA USŁUGI SPOŁECZNE.	19
8. SPOSÓB DOKUMENTOWANIA SPEŁNIANIA WARUNKÓW, O KTÓRYCH MOWA W PKT 6, ORAZ UPRAWNIEŃ DO UZYSKANIA ULG W OPŁACIE O KTÓRYCH MOWA W PKT 7	19
9. DANE OSOBOWE NIEZBĘDNE DO KWALIFIKOWANIA OSÓB ZAINTERESOWANYCH DO KORZYSTANIA Z USŁUG SPOŁECZNYCH OKREŚLONYCH W PROGRAMIE.....	20
10. ORGANIZACJA PROGRAMU, W TYM ETAPY JEGO REALIZACJI.....	21
11. SPOSÓB MONITOROWANIA I OCENY PROGRAMU ORAZ MIERNIKI EFEKTYWNOŚCI JEGO REALIZACJI.....	23
12. BUDŻET PROGRAMU ORAZ ŹRÓDŁA JEGO FINANSOWANIA.....	24

DEFINICJE

Usługi społeczne – usługi w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

Mieszkaniec Gminy Dębica – osoba zamieszkująca na terenie Gminy Dębica.

Osoba korzystająca z usług społecznych – osoba spełniająca kryteria i warunki kwalifikowania, określone w Programie usług społecznych i której przyznano prawo do skorzystania z ww. usług.

Wnioskodawca – osoba składająca wniosek o zakwalifikowanie do korzystania z usług społecznych (np. osoba, która będzie korzystała z usług, przedstawiciel ustawowy, opiekun faktyczny).

Osoba z niepełnosprawnością – osoba posiadająca orzeczenie o niepełnosprawności, wydawane na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne oraz dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności.

Osoba niesamodzielna – osoba, u której stwierdzono konieczność okresowej lub stałej opieki lub/i pomocy innych osób w zakresie odżywiania, przemieszczania się, pielęgnacji ciała, higieny osobistej i otoczenia oraz prowadzenia gospodarstwa domowego z powodu naruszenia sprawności organizmu.

Zakres usług – działania wynikające z zakresu określonego w art. 2 ustawy z dnia z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, zgodnie z zapisami Statutu Centrum Usług Społecznych tj. min. działania z zakresu: wspierania rodziny, wspierania osób niepełnosprawnych, promocji i ochrony zdrowia, polityki prorodzinnej, pobudzania aktywności obywatelskiej

1. NAZWA I CEL PROGRAMU

1. Nazwa programu: System usług społecznych dla mieszkańców gminy Dębica

2. Cel programu: Rozwój i upowszechnianie skoordynowanych usług społecznych dla mieszkańców gminy Dębica

Program Usług Społecznych jest uchwalany w związku z realizacją przez Centrum Usług Społecznych w Dębicy projektu „Centrum Usług Społecznych w gminie Dębica - nowa jakość życia mieszkańców” finansowanego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój; Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji; Działanie 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

2. OKRES REALIZACJI PROGRAMU

Program Usług Społecznych na terenie gminy Dębica będzie realizowany w okresie od 1 marca 2022 r. do 30 listopada 2023 r.

Gmina Dębica zobowiązuje się do kontynuacji działania Centrum Usług Społecznych w Dębicy i utrzymania oferty usług społecznych w okresie co najmniej 3 lat od zakończenia realizacji projektu. Liczba miejsc świadczenia usług społecznych może ulec zmniejszeniu w okresie trwałości tylko, gdy wynika to z analizy potrzeb mieszkańców.

3. OPIS POTRZEB UZASADNIAJĄCYCH REALIZACJĘ PROGRAMU

Zachodzące obecnie zmiany w naszym społeczeństwie w zakresie min: procesów demograficznych, funkcjonowania rodziny, wspierania osób z niepełnosprawnością, seniorów, powodują konieczność dokonania analizy identyfikowanych potrzeb w obszarze programowania lokalnej polityki społecznej. Dynamika zmian problemów społecznych skutkuje wzrostem zapotrzebowania na dostosowanie dostępnych usług społecznych na poziomie gminy do oczekiwań mieszkańców. Przedstawiony katalog usług społecznych zawarty w niniejszym programie

wychodzi naprzeciw tym oczekiwaniom, tworząc nowy model kształtowania się odpowiedzialnej polityki społecznej w gminie Dębica.

Proces realizacji Programu Usług Społecznych na terenie Gminy Dębica wynika z rozeznania potrzeb oraz opracowanych wniosków i rekomendacji z przeprowadzonej na terenie Gminy Dębica diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych. Diagnoza została sporządzona zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych oraz poddana konsultacjom społecznym. Wskazać należy, iż w wyniku przeprowadzonej diagnozy identyfikuje się poniższe wnioski i rekomendacje:

WNIOSEK NR 1 Z PRZEPROWADZONEJ DIAGNOZY POTRZEB I POTENCJAŁU WSPÓLNOTY SAMORZĄDOWEJ W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH

Poziom wiedzy (różnych grup) mieszkańców gminy Dębica na temat CUS jest niewystarczający, co potwierdzają zwłaszcza wyniki badania jakościowego. Kluczowym wyzwaniem jest budowanie wizerunku nowej instytucji w oderwaniu od skojarzeń z OPS i negatywnego stereotypu pomocy społecznej. Skuteczne wypełnianie roli CUS wiąże się z koniecznością dotarcia z informacją do mieszkańców gminy Dębica i zbudowania skutecznej strategii komunikacyjnej. Na podstawie badań można również sformułować wniosek, że przepływ informacji na temat dostępnej oferty jest niewystarczający – przedstawiciele różnych grup odbiorców deklarowali, że nie czują się wystarczająco poinformowani na temat możliwości skorzystania z usług społecznych w gminie Dębica, informacja jest rozproszona oraz brakuje wiodącego źródła wiedzy w tym obszarze. Jednocześnie proces tworzenia CUS generuje daleko idące oczekiwania różnych grup mieszkańców, co również wymaga uporządkowania sfery przepływu informacji.

REKOMENDACJE W TYM OBSZARZE

Pożądane jest opracowanie precyzyjnego Planu Komunikacji CUS ze społecznością lokalną, obejmującego m.in. określenie kluczowych kanałów (nośników) informacji, jak np. lokalne media, w tym społecznościowe, ogłoszenia i ulotki, czy bezpośrednie spotkania z mieszkańcami gminy Dębica. Tego rodzaju strategia komunikacyjna powinna być oparta o dywersyfikację różnych kanałów, czy nośników (w taki sposób, aby skutecznie docierać do grup mieszkańców o różnych potrzebach i deficytach). Chodzi tu o wykorzystanie mediów elektronicznych, ale również tradycyjnych, a także uwzględnienie roli osób, czy instytucji, ważnych dla społeczności lokalnej (np. parafii, organizacji pozarządowych, lokalnych liderów, itp.). Konieczne jest również wypracowanie skutecznej puli argumentów, a więc korzyści płynących z powstania CUS (dla mieszkańców – lokalnej społeczności oraz dla gminy jako jednostki samorządu terytorialnego). Warto prowadzić wizerunkowe kampanie społeczne, a także szeroko rozumiane działania edukacyjne w tym obszarze. Ponadto rekomenduje się utworzenie platformy usług społecznych w gminie Dębica, rozumianej jako kompleksowe źródło wiedzy oraz instrument kojarzenia przedstawicieli strony podaźowej i popytowej (usługodawców i usługobiorców).

WNIOSEK NR 2 Z PRZEPROWADZONEJ DIAGNOZY POTRZEB I POTENCJAŁU WSPÓLNOTY SAMORZĄDOWEJ W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH

Przedstawiciele różnych grup badanych podzielają przekonanie, że gmina Dębica charakteryzuje się nierównomiernym poziomem rozwoju społeczno-gospodarczego. Dotyczy to m.in. infrastruktury technicznej, ale również miejsc integracji i aktywności społecznej, jak również zaangażowania mieszkańców na rzecz lokalnej wspólnoty. Nieco upraszczając, jako relatywnie wysoko rozwinięta postrzegana jest północna część gminy w odróżnieniu od rejonów południowych (tzw. „górkę”). Ponadto respondenci identyfikują rejony kumulacji negatywnych zjawisk społecznych – w tym kontekście najczęściej wymieniano Pustków-Osiedle. Warto podkreślić, że istotne statystycznie różnice, świadczące o nierównomiernym poziomie rozwoju gminy odnotowano również w badaniu ilościowym

REKOMENDACJE W TYM OBSZARZE

Wskazane jest tworzenie rozproszonego systemu organizacji usług społecznych w gminie, zaprojektowanego w logice zrównoważonego rozwoju, w oparciu o istniejącą infrastrukturę. Chodzi tu zwłaszcza wyrównywanie poziomów i szans rozwojowych różnych miejscowości, czy obszarów gminy (w tym np. części północnej i południowej). W tym kontekście warto zwrócić szczególną uwagę na obszary o niższym poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego, jak również miejsca koncentracji negatywnych zjawisk społecznych. Co niezmiernie istotne, rozproszony system organizacji usług społecznych wymagać będzie zapewnienia nie tylko odpowiednich kompetencji, ale również stanu osobowego kadry CUS. W związku z powyższym zaleca się zatrudnienie 2-3 koordynatorów indywidualnych planów usług społecznych (KIPUS).

WNIOSEK NR 3 Z PRZEPROWADZONEJ DIAGNOZY POTRZEB I POTENCJAŁU WSPÓLNOTY SAMORZĄDOWEJ W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH

W kontekście społecznych aspektów rozwoju gminy kluczowe znaczenie mają długoterminowe trendy i perspektywy demograficzne. Od wielu lat w gminie Dębica systematycznie zwiększa się liczba mieszkańców, a jednocześnie zmienia się struktura populacji ze względu na wiek. Sukcesywnie rośnie udział osób w wieku poprodukcyjnym (seniorów) w populacji, tym samym zwiększa się współczynnik obciążenia demograficznego.

REKOMENDACJE W TYM OBSZARZE

Usługi społeczne w gminie Dębica powinny odpowiadać na wyzwania związane z trendami demograficznymi. Z względu na zjawisko zwiększania się udziału osób starszych w populacji konieczne jest prowadzenie przemyślanej polityki senioralnej i tworzenie kompleksowej oferty usług społecznych dla (różnych grup) seniorów. Usługi senioralne to również możliwość tworzenia miejsc pracy dla mieszkańców gminy i wzmocnienia lokalnej gospodarki. Jednocześnie pożądane jest tworzenie atrakcyjnej oferty usług dla innych grup odbiorców, w tym m.in. osób z niepełnosprawnościami, czy rodzin z dziećmi, co sprzyjać będzie zapewnieniu wysokiej jakości życia w gminie Dębica.

WNIOSEK NR 4 Z PRZEPROWADZONEJ DIAGNOZY POTRZEB I POTENCJAŁU WSPÓLNOTY SAMORZĄDOWEJ W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH

Centrum Usług Społecznych powinno pełnić rolę koordynatora i współtwórcy lokalnego rynku usług, podmiotu sieciującego JST, PES, NGO, biznes i różne grupy mieszkańców. Funkcją CUS będzie również

zapewnienie odpowiedniej jakości usług (we współpracy z usługodawcami). W dłuższej perspektywie CUS mógłby pełnić rolę głównej instytucji, odpowiedzialnej za monitorowanie i diagnozowanie procesów społecznych w gminie. CUS mógłby stać się kluczowym podmiotem wspomagania rozwoju gminy, tworzącym systemowe rozwiązania w obszarze gromadzenia wiedzy na potrzeby programowania lokalnych polityk publicznych i podejmowania kluczowych decyzji przez władze samorządowe.

REKOMENDACJE W TYM OBSZARZE

Rekomenduje się utworzenie przez CUS systemu skutecznej koordynacji usług oraz współpracy z usługodawcami. Sieciowanie różnych podmiotów jest jednym z wyzwań, przed którym staje nowa instytucja, tym bardziej, że owa sieć obejmie podmioty zaliczane do różnych sektorów (publicznego, pozarządowego, komercyjnego), charakteryzujące się odmienną logiką działania i tzw. kulturą organizacyjną. Warto wspomnieć, że CUS będzie ważnym punktem odniesienia dla wielu innych lokalnych instytucji organizujących usługi społeczne, jak np. placówki kulturalne, czy edukacyjne (co nie jest równoznaczne z przejmowaniem ich zadań przez CUS). Jednocześnie proponuje się silne zaakcentowanie roli CUS jako głównej instytucji eksperckiej, tworzącej systemowe rozwiązania w obszarze gromadzenia wiedzy, prowadzącej badania i analizy społeczne i tym samym wspomagającej rozwój gminy. W ten sposób możliwe będzie podejmowanie ważnych decyzji i programowanie lokalnych polityk publicznych w paradygmacie zarządzania opartego na dowodach. Aby CUS mógł skutecznie wypełniać tę rolę, konieczne jest wyposażenie pracowników w odpowiednie kompetencje w obszarze prowadzenia diagnoz lokalnych, m.in. poprzez szkolenia, czy inne formy edukacyjne w obszarze gromadzenia i przetwarzania danych oraz prowadzenie badań i analiz społecznych. Rolą CUS mogłaby również być koordynacja procesów rozwojowych, w tym np. tworzenia dokumentów strategicznych i programowych (np. w obszarze rozwiązywania problemów społecznych, jak również innych obszarach szeroko rozumianej polityki społecznej Gminy Dębica).

WNIOSEK NR 5 Z PRZEPROWADZONEJ DIAGNOZY POTRZEB I POTENCJAŁU WSPÓŁNOTY SAMORZĄDOWEJ W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH

Lokalny rynek usług społecznych – ogólnie rzecz biorąc - znajduje się w relatywnie wczesnym stadium rozwoju, choć w gminie funkcjonują również podmioty o wysokim stopniu zaawansowania i profesjonalizacji. Część potencjalnych usługodawców (np. organizacje pozarządowe) realizuje cenne przedsięwzięcia dla miejscowej społeczności, jednak w dużym stopniu nie są oni przygotowani (np. pod względem organizacyjnym i świadomościowym) do profesjonalnego funkcjonowania w paradygmacie usług społecznych (np. nie prowadzą działalności gospodarczej, realizują zadania publiczne zlecane przez administrację w trybie konkursowym lub podejmują tradycyjnie rozumiane działania społeczne, nie definiując ich w kategoriach świadczenia usług). Tworzenie rynku usług społecznych w gminie Dębica to również szeroko rozumiana aktywizacja społeczna, zapewnienie wysokiej jakości życia i możliwości zaspokojenia potrzeb społecznych, jak również nowe miejsca pracy w sektorze usługowym

REKOMENDACJE W TYM OBSZARZE

Rekomenduje się utworzenie systemu wsparcia usługodawców przez CUS. Proponuje się wyodrębnienie komórki organizacyjnej (lub oddelegowanie osoby) w ramach CUS, która pomagałaby realizatorom usług np. w sprawach proceduralno-administracyjnych, ale również merytorycznych (w tym związanych z zapewnieniem wysokiej jakości usług). Rolą CUS jest tworzenie profesjonalnego rynku usług

społecznych, zatem konieczne jest zainwestowanie i „wychowywanie” usługodawców, których większość aktualnie nie jest gotowych do funkcjonowania w modelu usług społecznych. Konieczne jest również podjęcie działań informacyjnych i edukacyjnych, ponieważ powstawanie rynku usług społecznych sprzyjać będzie ekonomizacji i profesjonalizacji sektora usługodawców w gminie Dębica. Tworzenie rynku usługodawców to również inwestowanie w lokalnych liderów, stymulowanie powstawania nowych organizacji społecznych, promowanie wolontariatu, czy usług sąsiedzkich.

WNIOSEK NR 6 Z PRZEPROWADZONEJ DIAGNOZY POTRZEB I POTENCJAŁU WSPÓLNOTY SAMORZĄDOWEJ W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH

Jednym z kluczowych wyzwań stojących przed CUS jest konieczność świadczenia usług dla lokalnej społeczności, a więc dla wszystkich grup mieszkańców. Oznacza to, że CUS będzie adresować swoje działania nie tylko do klientów pomocy społecznej, jak miało to miejsce w dotychczasowym OPS. CUS wdrożył rozwiązania, mające sprzyjać świadczeniu usług dla tak zróżnicowanej grupy odbiorców.

REKOMENDACJE W TYM OBSZARZE

Proponuje się rozważenie wprowadzenia rozwiązań mających na celu przestrzenne odseparowanie usług społecznych o charakterze powszechnym od obsługi świadczeń z systemu pomocy społecznej (z uwzględnieniem struktury terenowej i możliwości lokalowych). W tym celu warto prześledzić „dobre praktyki” z innych CUS w Polsce. Wskazane jest tworzenie rozproszonego systemu organizacji usług społecznych w gminie, zaprojektowanego w logice zrównoważonego rozwoju, w oparciu o istniejącą infrastrukturę.

WNIOSEK NR 7 Z PRZEPROWADZONEJ DIAGNOZY POTRZEB I POTENCJAŁU WSPÓLNOTY SAMORZĄDOWEJ W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH

Proces tworzenia CUS wymaga również daleko idącej zmiany w samej instytucji. Jak pokazują wyniki badań jakościowych, w zespole CUS (podobnie, jak we wszystkich podobnych instytucjach w różnych regionach kraju) istnieją bariery o charakterze świadomościowym, związane z koniecznością zmiany sposobu myślenia (przejścia z funkcjonowania w paradygmacie pomocy społecznej do modelu usługowego). Co więcej, część odbiorców usług społecznych w gminie Dębica formułuje krytyczne opinie na temat dotychczasowego sposobu funkcjonowania lokalnego systemu pomocy społecznej.

REKOMENDACJE W TYM OBSZARZE

Rekomenduje się podjęcie działań, zmierzających do zmiany tego stanu rzeczy. Przełamanie barier świadomościowych oznacza konieczność wdrożenia procesu zmiany, polegającej na przygotowaniu pracowników CUS do funkcjonowania w modelu usługowym, tym bardziej, że Centrum będzie „instytucją pierwszego kontaktu” dla wielu mieszkańców Gminy Dębica. Proponuje się skonstruowanie wielowymiarowego i interdyscyplinarnego systemu wsparcia zespołu CUS, z zastosowaniem różnych metod i technik (np. warsztatów, szkoleń, wizyt studyjnych, usług doradczych, superwizji, działań na rzecz zapobiegania wypaleniu zawodowemu).

WNIOSEK NR 8 Z PRZEPROWADZONEJ DIAGNOZY POTRZEB I POTENCJAŁU WSPÓLNOTY SAMORZĄDOWEJ W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH

Bardzo istotnym wyzwaniem jest włączanie mieszkańców w proces projektowania i organizacji usług społecznych, tym bardziej, że jak pokazują badania aktywność

i kapitał społeczny są na średnim, przeciętnym poziomie (w odniesieniu do wyników innych podobnych pomiarów). Z pewnością można jednak mówić o potencjale społecznego zaangażowania. W gminie Dębica funkcjonują organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej, liderzy lokalni i grupy nieformalne, co stanowi podstawę do planowania działań w obszarze aktywizacji społecznej.

REKOMENDACJE W TYM OBSZARZE

Zgodnie z ideą centrów usług społecznych, owe usługi powinny zostać uspołecznione, a więc obudowane aktywnością mieszkańców. Tworzenie profesjonalnego rynku usług i sieci usługodawców nie może pozostawać w sprzeczności z misją i wrażliwością społeczną. W tym kontekście szczególnie istotną rolę pełnić będą Organizatorzy Społeczności Lokalnej, działający na rzecz zmotywowania i włączania (różnych grup) mieszkańców. Konieczne jest prowadzenie systematycznych mikro-diagnoz (w ujęciu przestrzennym lub kategoryjnym) i ich praktyczne zastosowanie, tj. prowadzenie działań animacyjnych, dopasowanych do precyzyjnie zidentyfikowanych potrzeb. Proponuje się również kontynuację i wzmocnienie innych instrumentów „uspołeczniania” usług społecznych, jak np. wolontariatu, działań sąsiedzkich, czy innych rozwiązań o charakterze wzajemnościowym (w ten sposób mogą być zaspokajane potrzeby różnych grup odbiorców, jak np. seniorzy, czy osoby z niepełnosprawnościami). Ważnym aspektem jest również integracja różnych grup mieszkańców gminy, w tym międzypokoleniowa.

WNIOSEK NR 9 Z PRZEPROWADZONEJ DIAGNOZY POTRZEB I POTENCJAŁU WSPÓLNOTY SAMORZĄDOWEJ W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH

Jak pokazują badania, wśród badanych mieszkańców Gminy Dębica istnieje przyzwolenie na tworzenie odpłatnej oferty usług społecznych. 62 proc. badanych deklaruje chęć skorzystania z usług odpłatnych (w ograniczonym zakresie), jeśli będą one łatwiej dostępne dla mieszkańców. 6 proc. preferuje korzystanie z usług społecznych za pełną opłatą, jeśli zapewniona będzie ich pełna dostępność. 28 proc. badanych chciałoby korzystać z usług bezpłatnych.

REKOMENDACJE W TYM OBSZARZE

Tworzenie odpłatnej oferty usług społecznych nie może pozostawać w sprzeczności z ich powszechnością i dostępnością dla jak najszerszych grup mieszkańców. Pobieranie opłat za usługi nie jest tożsame z budowaniem komercyjnego modelu ich świadczenia. Owe opłaty powinny być dodatkowym, a nie wiodącym źródłem finansowania lokalnego systemu usług. Środki pobierane od odbiorców powinny służyć zapewnieniu większej dostępności usług, natomiast z całą pewnością nie mogą być czynnikiem wpływającym na standard, czy jakość ich świadczenia. Osobną kwestią pozostaje oczywiście ustalenie odpowiedniej wysokości opłat, być może warto rozważyć ustanowienie systemu zniżek dla osób, czy rodzin znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej i ekonomicznej

WNIOSEK NR 10 Z PRZEPROWADZONEJ DIAGNOZY POTRZEB I POTENCJAŁU WSPÓLNOTY SAMORZĄDOWEJ W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH

Na podstawie badania zidentyfikowano stopień zaspokojenia różnych potrzeb społecznych w gminie Dębica, a także ocenę różnych obszarów usług społecznych. Badani mieszkańcy Gminy Dębica najczęściej wyrażają ambiwalentną ocenę lokalnych usług społecznych. Relatywnie wysokie oceny dotyczyły jakości usług edukacyjnych (szkoły podstawowe, przedszkola), oferty sportowo-rekreacyjnej, usług dla seniorów,

a także szeroko rozumianej oferty dla kulturalnej. Najwięcej wątpliwości budzi dostępność usług specjalistycznych, sfera ochrony zdrowia, oferta z obszaru aktywizacji zawodowej (w tym wsparcie osób znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy, a także jakość oraz dostępność mieszkań komunalnych i socjalnych.

REKOMENDACJE W TYM OBSZARZE

Rekomenduje się szczególne uwzględnienie następujących kierunków rozwoju usług społecznych w gminie Dębica (przez CUS oraz inne lokalne instytucje):

- poszerzenie oferty i zwiększenie dostępu do usług ochrony zdrowia
- wspieranie osób i grup dotkniętych chorobą, niepełnosprawnością
- tworzenie miejsc spędzania czasu wolnego
- poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży

Jeśli chodzi o **grupy odbiorców, wymagające specjalnego potraktowania** na etapie konstruowania oferty usług społecznych, można wymienić:

- dzieci w wieku 7-15 lat
- młodzież w wieku 16-19 lat (w tym młodzież doświadczająca różnych problemów, w tym związanych z pandemią COVID-19)
- seniorów i członków ich rodzin
- osoby z niepełnosprawnościami i członków ich rodzin
- rodziny z dziećmi
- osoby doznające przemocy w rodzinie

W świetle wyników badania największy potencjał mają następujące usługi społeczne:

- programy kulturalne (kino, koncerty, lekcje muzealne, wystawy, prelekcje, bon kulturalny)
- usługi sportowe i rekreacyjne, np. spotkania międzypokoleniowe, wieczorki taneczne, wyjazdy krajoznawcze
- programy wspomagające zdrowie i zdrowy tryb życia (np. dietetyk, trener personalny, grupowe zajęcia usprawniające)
- wsparcie ambulatoryjne z zakresu rehabilitacji, fizykoterapii i fizjoterapii
- plenerowe miejsca do wykonywania ćwiczeń fizycznych ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych
- wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego
- mobilny fizjoterapeuta (dojeżdżający do odbiorcy)
- mobilny konserwator-złota rączka
- animacja społeczna, wspieranie aktywności mieszkańców, budowanie relacji i więzi w społecznościach lokalnych
- wsparcie psychologiczne i terapeutyczne
- Klub Rodzica i Dziecka (np. animator dla dzieci, pedagog podwórkowy, korepetycje, rozwijanie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców poprzez warsztaty, spotkania ze specjalistami, szkoła rodzenia)
- różne usługi wspierające osoby starsze, chore, z niepełnosprawnościami (w tym opiekuńcze), świadczone w miejscu zamieszkania odbiorców

Wszystkie proponowane usługi społeczne postrzega się jako użyteczne dla mieszkańców Gminy Dębica, choć ankietowani niekoniecznie chcieliby skorzystać z nich osobiście (na pierwszych miejscach wymieniano usługi o charakterze powszechnym, natomiast pozostałe są adresowane do różnych grup odbiorców, często o specyficznych potrzebach).

WNIOSEK NR 11 Z PRZEPROWADZONEJ DIAGNOZY POTRZEB I POTENCJAŁU WSPÓLNOTY SAMORZĄDOWEJ W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH

Oferta usług społecznych oraz sposób ich świadczenia muszą być dopasowane do precyzyjnie zdiagnozowanych potrzeb odbiorców. Na podstawie zrealizowanych badań można dodać, że wspomniana oferta powinna być wielowymiarowa i kompleksowa. W dużym stopniu chodzi tu o zaspokojenie różnych kategorii potrzeb: niższego i wyższego rzędu

REKOMENDACJE W TYM OBSZARZE

Rekomenduje się tworzenie dopasowanych do indywidualnych potrzeb odbiorców, możliwie rozbudowanych pakietów usług społecznych. Kompleksowość oferty oznacza również zaspokajanie zróżnicowanych oczekiwań (różnych grup) odbiorców. Tego rodzaju pakiety usług powinny być szerokie i zaspokajać różne kategorie potrzeb odbiorców (podstawowe i bardziej zaawansowane). Warto podkreślić, że dotyczy to wszystkich grup odbiorców, w tym klientów pomocy społecznej, którzy oprócz świadczeń z systemu pomocy społecznej – mogliby otrzymywać w pakiecie np. usługę edukacyjną lub kulturalną.

WNIOSEK NR 12 Z PRZEPROWADZONEJ DIAGNOZY POTRZEB I POTENCJAŁU WSPÓLNOTY SAMORZĄDOWEJ W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH ORAZ PROCESU TESTOWANIA I MONITOROWANIA MODELU USŁUG SPOŁECZNYCH W GMINIE DĘBICA

Mobilność transportowa jest identyfikowaną potrzebą wśród mieszkańców gmin Dębica w szczególności dla osób z niepełnosprawnością, przewlekle chorych, starszych i samotnych. Stanowi komplementarny pakiet z oferowanymi usługami społecznymi. Zabezpiecza dostępność do funkcjonowania mieszkańców w miejscu zamieszkania i niweluje koszty związane z odpłatnością za pobyty w instytucjach całodobowych.

REKOMENDACJE W TYM OBSZARZE

Rekomenduje się uzupełnienie dostępnego katalogu usług społecznych o usługę mobilność transportowej. Odbiorcami usługi będą osoby starsze, niepełnosprawne, osoby starsze, nieposiadające własnego środka transportu i mieszkającymi samotnie. Usługa obejmuje transport z miejsca zamieszkania do miejsca wskazanego przez mieszkańca i z powrotem.

Identyfikowana na terenie gminy Dębica potrzeba rozwoju usług społecznych ma służyć uruchomieniu kroczącej zmiany systemowej w budowaniu nowoczesnego systemu zabezpieczenia społecznego, w ramach którego publiczne wsparcie usługowe będzie dostępne nie tylko dla osób i rodzin korzystających dotychczas z systemu pomocy społecznej, lecz także dla ogółu mieszkańców. Wsparcie usługowe przewidziane w programie będzie organizowane na poziomie lokalnym w sposób kompleksowy, a zarazem spersonalizowany tzw. „pakietu usług szytego na miarę” Budowanie kompleksowej oferty w sferze usług społecznych i rozwój współpracy instytucjonalnej zwiększy dostępność dla mieszkańców gminy Dębica, a samorządowi gminnemu umożliwi trafniejszą i bardziej kompleksową odpowiedź na rosnące i zmieniające się potrzeby wszystkich mieszkańców gminy.

Kluczowym elementem do rozwoju usług społecznych na poziomie gminy Dębica, są działania adresowane do całej społeczności lokalnych, a ukierunkowane na integrację mieszkańców oraz podniesienie spójności społecznej w tym działania wspierające o charakterze samopomocowym i wolontaryjnym, prowadzone i inspirowane przez samych mieszkańców, a koordynowane przez Centrum Usług Społecznych w Dębicy.

Możliwość uzyskania informacji o usługach społecznych w jednej instytucji przez mieszkańców oznacza **kompleksową i profesjonalną** obsługę oraz **większą dostępność i profesjonalizm** świadczonych usług społecznych. Na koncepcję instytucji „jednego okienka” można patrzeć z perspektywy mieszkańców gminy korzystających z usług (perspektywa odbiorcy), ale również uwzględniając cały proces budowania i dystrybucji oferty usług na terenie gminy Dębica (perspektywa samorządu zarządzającego lokalnym systemem usługowym). W modelu jednego okienka ma miejsce kompleksowe i zarazem spersonalizowane określanie potrzeb mieszkańca, a podmiot zarządzający (realizator usług) ponosi odpowiedzialność za ich zaspokojenie. Centrum Usług Społecznych Gminy Dębica jako instytucja realizująca docelowo Program Usług Społecznych ma koordynować cały system dostarczania usług społecznych określonych w katalogu usług społecznych oraz rozwijać współpracę wielosektorową w tym zakresie min. z instytucjami, organizacjami i wykonawcami usług społecznych.

Realizacja usług społecznych w gminie Dębica przyczyni się do deinstytucjonalizacji, jednocześnie wzmacniając funkcjonowanie grup kategorialnych, wskazanych w diagnozie potrzeb i potencjału społeczności lokalnej gminy w zakresie usług społecznych. Integracja usług społecznych, umożliwi bardziej efektywne wykorzystanie gminnej infrastruktury usługowej i tym samym

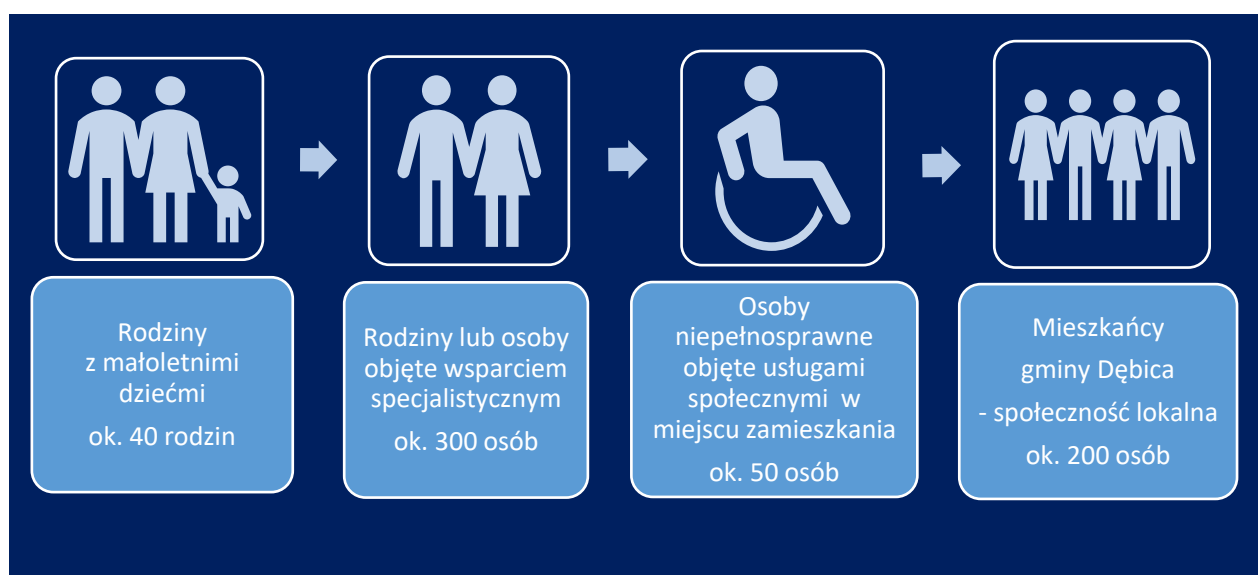
skuteczniejsze zaspokajanie potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie określonych usług społecznych. Usługi społeczne oferowane będą w odpowiednio sprofilowanych pakietach usług, świadczonych przez różnych usługodawców i dostarczanych w zindywidualizowanej formule określonej min. w Indywidualnych Planach Usług Społecznych.

Program Usług Społecznych przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców gminy Dębica poprzez realizację kompleksowych działań zaspokajających ich oczekiwania i deficyty w obszarze usług społecznych wynikające z przeprowadzonej diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych.

4. CHARAKTERYSTYKA I PRZEWIDYWANA LICZBA OSÓB OBJĘTYCH PROGRAMEM

Ostatecznymi odbiorcami Programu Usług Społecznych, są wszyscy mieszkańcy gminy Dębica, w szczególności kategorie osób/rodzin wynikające z przeprowadzonej diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w szczególności.

PROGNOZOWANE KATEGORIE OSÓB/RODZIN KORZYSTAJĄCYCH Z USŁUG SPOŁECZNYCH NA TERENIE GMINY DĘBICA

Usługi społeczne dostępne na terenie gminy Dębica w wymiarze kategoryalnym szacowane mogą być wyłącznie prognozowo. Ilość osób/rodzin oraz grup społecznych korzystających z poszczególnych rodzajów usług społecznych jest uzależniona od identyfikowanych potrzeb oraz opracowanego i ewentualnie realizowanego Indywidualnego Programu Usług Społecznych (w przypadku usług powyżej 3 miesięcy) który może podlegać aktualizacji. Liczba osób i rodzin oraz grup społecznych objętych usługami społecznymi podlega bieżącemu monitorowaniu z wykorzystaniem narzędzi określonych w Programie Usług Społecznych w odniesieniu do ogólnej liczby mieszkańców gminy Dębica.

5. OKREŚLENIE USŁUG SPOŁECZNYCH OFEROWANYCH W PROGRAMIE

Katalog usług społecznych oferowanych dla mieszkańców gminy przez Centrum Usług jest określony w art. 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych oraz wnioski i rekomendacje z przeprowadzonej diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych. Został on ustalony w sposób partycypacyjny ze społecznością lokalną.

KATALOG USŁUG SPOŁECZNYCH DLA MIESZKAŃCÓW GMINY DĘBICA

l.p.	Zakres usług społecznych wynikający z art. 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych	Rodzaj usługi społecznej	Główny cel usługi społecznej
1.	POBUDZANIE AKTYWNOŚCI OBYWATELSKIEJ	KLUB AKTYWNOŚCI LOKALNEJ	Podniesienie poziomu aktywności mieszkańców gminy w zakresie poprawy ich sytuacji osobistej i integracji lokalnej społeczności oraz rozwój wolontariatu i różnych działań samopomocowych w szczególności seniorów i osób z niepełnosprawnością. Usługa społeczna o charakterze grupowym.
2.		KLUB RODZINNY	Realizacja koncepcji odpowiedzialnego rodzicielstwa, opartego na utrzymywaniu bliskiej relacji pomiędzy rodzicami a dzieckiem i wspólnego spędzania czasu oraz wzmacniania i budowania więzi rodzinnych. Usługa grupowa dla rodziców i małoletnich dzieci.

	<p>WSPIERANIE RODZINY I POLITYKA PRORODZINNA</p>	<p>TERAPIA RODZINNA I KRÓTKOTERMINOWA</p>	<p>Poprawa jakości życia rodzin, rozwiązanie problemów wewnątrzrodzinnych oraz odbudowa poprawnych relacji. Wsparcie indywidualne w sytuacjach kryzysowych i traumatycznych. Usługa dla rodzin oraz osób indywidualnych.</p>
		<p>INDYWIDUALNE PORADNICTWO PSYCHOLOGICZNE</p>	<p>Wsparcie w rozwiązywaniu problemów emocjonalnych w tym min: (radzenia sobie ze smutkiem, złością, apatią, bezradnością, lękiem) oraz problemów z zachowaniem antyspołecznym i postrzeganiu siebie np. w relacjach wewnątrzrodzinnych lub rówieśniczych. Usługa o charakterze indywidualnym.</p>
		<p>MEDIACJE RODZINNE</p>	<p>Pomoc w przeprowadzeniu procesu rozwiązania istniejącego konfliktu, w którym mediator za zgodą stron przy zachowaniu poufności pomaga rozwiązać konflikt. Mediacja pozwoli jej uczestnikom określić kwestie sporne, zmniejszyć bariery komunikacyjne, opracować propozycje rozwiązań i pozwoli zawrzeć docelowo porozumienie między stronami konfliktu. Usługa dedykowana rodzinom.</p>
3.	<p>PROMOCJA I OCHRONA ZDROWIA</p>	<p>INDYWIDUALNE PORADNICTWO FIZJOTERAPEUTYCZNE</p>	<p>Wsparcie w zabezpieczeniu potrzeb zdrowotnych osób, które pilnie wymagają poprawy sprawności ruchowej i zmniejszenia dolegliwości bólowych związanych z układem ruchu oraz przywrócenia sprawności fizycznej. Usługa o charakterze indywidualnym, realizowana w formie mobilnej w miejscu zamieszkania odbiorcy.</p>
		<p>INDYWIDUALNA TERAPIA DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH</p>	<p>Zainicjowanie i utrzymanie zmian w kierunku procesu zdrowienia. Poprawa funkcjonowania psychospołecznego oraz wzbudzanie bardziej prozdrowotnej postawy życiowej, nastawionej na troskę o siebie i relacje z innymi. Usługa o charakterze indywidualnym.</p>
		<p>WYPOŻYCZALNIA SPRZĘTU REHABILITACYJNEGO</p>	<p>Umożliwienie osobom przewlekle chorym, niepełnosprawnym powrotu do zdrowia i usprawniania w codziennym funkcjonowaniu. Dzięki dostępnemu sprzętowi rehabilitacyjnemu osoby mogą w miejscu zamieszkania odbywać zaleconą i konieczną rehabilitację. Usługa o charakterze indywidualnym.</p>
4.	<p>WSPIERANIE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH</p>	<p>USŁUGI ASYSTENCKO -WSPIERAJĄCE</p>	<p>Wsparcie osób niepełnosprawnych w ich codziennym funkcjonowaniu, a także zapobieganie izolacji i integracja społeczna. Usługa o charakterze indywidualnym świadczona w miejscu zamieszkania.</p>

		<p>USŁUGI PIELĘGNIARSTWA ŚRODOWISKOWEGO</p>	<p>Pomoc w zakresie profilaktycznym i pielęgnacyjnym w różnych fazach życia i choroby zgodnie z aktualną wiedzą medyczną i współczesnymi standardami opieki profilaktycznej i pielęgniarstwa. Usługa o charakterze indywidualnym świadczona w miejscu zamieszkania.</p>
		<p>MOBILNA USŁUGA TRANSPORTOWA</p>	<p>Usługa o charakterze indywidualnym. Wsparcie osób niepełnosprawnych i starszych w ich codziennym funkcjonowaniu, poprzez umożliwienie dotarcia do placówek medycznych, urzędów, ośrodków wsparcia, sklepów itp.</p> <p>Usługa mobilna zwiększająca możliwość funkcjonowania w miejscu zamieszkania, komplementarna z pozostałymi usługami określonymi w programie, dedykowana osobom starszym, z niepełnosprawnościami w szczególnością z trudnościami w poruszaniu się, nieposiadającym własnego środka transportu i mieszkającymi samotnie. Usługa obejmuje transport z miejsca zamieszkania do miejsca wskazanego przez mieszkańca i z powrotem. Zapobiega umieszczaniu w formach instytucjonalnych, wpisuje się w cel procesów DI.</p>

Wskazane w katalogu usługi społeczne, będą świadczone z uwzględnieniem indywidualizacji tzw. „koszyka usług” po akceptacji osoby lub rodziny wnioskującej o ich przyznanie. Usługi społeczne o charakterze grupowym tj. Klub Aktywności Lokalnej i Klub Rodzinny będą świadczone w obiektach pozostających w zasobach gminy Dębica. Usługi społeczne o charakterze indywidualnym w formie: poradnictwa fizjoterapeutycznego, usług asystencko wspierających i pielęgniarstwa środowiskowego świadczone będą wyłącznie w miejscu zamieszkania odbiorcy, natomiast usługi w formie: terapii rodzinnej i krótkoterminowej, poradnictwa psychologicznego, mediacji rodzinnych, terapii dla osób uzależnionych i poradnictwa psychiatrycznego świadczone będą w wybranej przez odbiorcę formie tj. w siedzibie CUS w Dębicy, w miejscu zamieszkania lub w formie zdalnej, z wykorzystaniem technik porozumiewania się na odległość, mobilna usługa transportowa świadczona będzie z miejsca zamieszkania do miejsca docelowego i z miejsca docelowego do miejsca zamieszkania

6. WARUNKI I TRYB KWALIFIKOWANIA OSÓB ZAINTERESOWANYCH DO KORZYSTANIA Z USŁUG SPOŁECZNYCH OKREŚLONYCH W PROGRAMIE

Warunki i tryb kwalifikowania osób do korzystania z usług społecznych odbywać się będzie na zasadach określonych w Rozdziale 5 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych.

I.p.	Rodzaj Usługi Społecznej	Warunki kwalifikowania	Tryb kwalifikowania
1.	KLUB AKTYWNOŚCI LOKALNEJ	✓ Zamieszkiwanie na terenie gminy Dębica;	wniosek i/lub indywidualny plan usług społecznych w przypadku potrzeby koordynacji usług społecznych określonych w programie, które mają być udzielane osobie zainteresowanej w okresie nie krótszym niż 3 miesiące.
2.	KLUB RODZINNY	✓ Zamieszkiwanie na terenie gminy Dębica; ✓ Posiadanie małoletniego dziecka;	wniosek i/lub indywidualny plan usług społecznych w przypadku potrzeby koordynacji usług społecznych określonych w programie, które mają być udzielane osobie zainteresowanej w okresie nie krótszym niż 3 miesiące.
3.	TERAPIA RODZINNA I KRÓTKOTERMINOWA	✓ Zamieszkiwanie na terenie gminy Dębica ;	wniosek i/lub indywidualny plan usług społecznych w przypadku potrzeby koordynacji usług społecznych określonych w programie, które mają być udzielane osobie zainteresowanej w okresie nie krótszym niż 3 miesiące.
4.	INDYWIDUALNE PORADNICTWO PSYCHOLOGICZNE	✓ Zamieszkiwanie na terenie gminy Dębica;	wniosek i/lub indywidualny plan usług społecznych w przypadku potrzeby koordynacji usług społecznych określonych w programie, które mają być udzielane osobie zainteresowanej w okresie nie krótszym niż 3 miesiące.
5.	MEDIACJE RODZINNE	✓ Zamieszkiwanie na terenie gminy Dębica;	wniosek i/lub indywidualny plan usług społecznych w przypadku potrzeby koordynacji usług społecznych określonych w programie, które mają być udzielane osobie zainteresowanej w okresie nie krótszym niż 3 miesiące.

6.	INDYWIDUALNE PORADNICTWO FIZJOTERAPEUTYCZNE	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zamieszkiwanie na terenie gminy Dębica; ✓ Zaświadczenie od lekarza pierwszego kontaktu ze wskazaniem jednostki chorobowej oraz informacji o braku przeciwwskazań do podjęcia fizjoterapii; 	wniosek i/lub indywidualny plan usług społecznych w przypadku potrzeby koordynacji usług społecznych określonych w programie, które mają być udzielane osobie zainteresowanej w okresie nie krótszym niż 3 miesiące.
7.	INDYWIDUALNA TERAPIA DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zamieszkiwanie na terenie gminy Dębica; 	wniosek i/lub indywidualny plan usług społecznych w przypadku potrzeby koordynacji usług społecznych określonych w programie, które mają być udzielane osobie zainteresowanej w okresie nie krótszym niż 3 miesiące.
9.	WYPOŻYCZALNIA SPRZĘTU REHABILITACYJNEGO	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zamieszkiwanie na terenie gminy Dębica; 	wniosek i/lub indywidualny plan usług społecznych w przypadku potrzeby koordynacji usług społecznych określonych w programie, które mają być udzielane osobie zainteresowanej w okresie nie krótszym niż 3 miesiące.
10.	USŁUGI ASYSTENCKO-WSPIERAJĄCE	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zamieszkiwanie na terenie gminy Dębica; ✓ Posiadanie ważnego orzeczenia o niepełnosprawności w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych. 	wniosek i/lub indywidualny plan usług społecznych w przypadku potrzeby koordynacji usług społecznych określonych w programie, które mają być udzielane osobie zainteresowanej w okresie nie krótszym niż 3 miesiące.
11.	USŁUGI PIELĘGNIARSTWA ŚRODOWISKOWEGO	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zamieszkiwanie na terenie gminy Dębica; ✓ Posiadanie ważnego orzeczenia o niepełnosprawności w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych. 	wniosek i/lub indywidualny plan usług społecznych w przypadku potrzeby koordynacji usług społecznych określonych w programie, które mają być udzielane osobie zainteresowanej w okresie nie krótszym niż 3 miesiące.
12.	MOBILNA USŁUGA TRANSPORTOWA	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zamieszkiwanie na terenie gminy Dębica; ✓ Posiadanie ważnego orzeczenia o niepełnosprawności w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób 	wniosek i/lub indywidualny plan usług społecznych w przypadku potrzeby koordynacji usług społecznych określonych w programie, które mają być udzielane osobie zainteresowanej w okresie nie krótszym niż 3 miesiące.

		niepełnosprawnych lub wieku powyżej 60 lat w przypadku kobiet i 65 w przypadku mężczyzn.	
--	--	--	--

7. WYSOKOŚĆ OPŁATY ZA USŁUGI SPOŁECZNE, OSOBY UPRAWNIONE DO UZYSKANIA ULG W OPŁACIE ZA USŁUGI SPOŁECZNE I WYSOKOŚĆ TYCH ULG, JEŻELI PROGRAM PRZEWIDUJE OPŁATĘ LUB ULGI W OPŁACIE ZA USŁUGI SPOŁECZNE.

Usługi społeczne dostępne dla mieszkańców gminy Dębica w ramach Programu Usług Społecznych świadczone będą całkowicie bezpłatnie w ramach realizacji projektu „Centrum Usług Społecznych w gminie Dębica-nowa jakość życia mieszkańców” finansowanego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój; Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji; Działanie 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

8. SPOSÓB DOKUMENTOWANIA SPEŁNIANIA WARUNKÓW, O KTÓRYCH MOWA W PKT 6, ORAZ UPRAWNIEŃ DO UZYSKANIA ULG W OPŁACIE O KTÓRYCH MOWA W PKT 7

I.p.	Rodzaj usługi społecznej	Dokumenty potwierdzające spełnienie warunków do korzystania z usług społecznych	Dokumenty potwierdzające uprawnienia do korzystania z ulg w opłacie
1.	Klub Aktywności Lokalnej	Oświadczenie o spełnianiu warunków złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.	Nie dotyczy.
2.	Klub Rodzinny	Oświadczenie o spełnianiu warunków złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.	Nie dotyczy.
3.	Terapia Rodzinna i krótkoterminowa	Oświadczenie o spełnianiu warunków złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.	Nie dotyczy.
4.	Indywidualne poradnictwo psychologiczne	Oświadczenie o spełnianiu warunków złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.	Nie dotyczy.
5.	Mediacje Rodzinne	Oświadczenie o spełnianiu warunków złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.	Nie dotyczy.
6.	Indywidualne poradnictwo fizjoterapeutyczne	Oświadczenie o spełnianiu warunków złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej	Nie dotyczy.

		za składanie fałszywych oświadczeń Zaświadczenie od lekarza pierwszego kontaktu ze wskazaniem jednostki chorobowej oraz informacji o braku przeciwwskazań do podjęcia fizjoterapii;	
7.	Indywidualna terapia dla osób uzależnionych	Oświadczenie o spełnianiu warunków złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.	Nie dotyczy.
8.	Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego	Oświadczenie o spełnianiu warunków złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.	Nie dotyczy.
9..	Usługi asystencko-wspierające	Oświadczenie o spełnianiu warunków złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Oryginał orzeczenia o niepełnosprawności w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych (do wglądu)	Nie dotyczy.
10.	Usługi pielęgniarstwa środowiskowego	Oświadczenie o spełnianiu warunków złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.	Nie dotyczy.
11.	Mobilna usługa transportowa	Oświadczenie o spełnianiu warunków złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń i/lub oryginał orzeczenia o niepełnosprawności w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych (do wglądu)	Nie dotyczy.

9. DANE OSOBOWE NIEZBĘDNE DO KWALIFIKOWANIA OSÓB ZAINTERESOWANYCH DO KORZYSTANIA Z USŁUG SPOŁECZNYCH OKREŚLONYCH W PROGRAMIE

(w tym dane osobowe, o których mowa w art. 9 ust. 1 i art. 10 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/we (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1)

1. Zakres danych osobowych niezbędnych do kwalifikowania mieszkańców gminy Dębica do korzystania z usług społecznych: imię i nazwisko, numer telefonu, adres e-mail, data urodzenia, numer PESEL, adres miejsca zamieszkania, płeć, stan cywilny, obywatelstwo, stopień pokrewieństwa z członkami rodziny, stopień niepełnosprawności, stan zdrowia.
2. Osoba zakwalifikowana/przedstawiciel ustawowy osoby zakwalifikowanej do korzystania z usług społecznych zobowiązany jest do zapoznania się z klauzulą informacyjną oraz z zakresu przetwarzania danych osobowych zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i

Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).

3. Zasady przetwarzania danych osobowych przez Centrum Usług Społecznych Gminy Dębica określa art. 50 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

10. ORGANIZACJA PROGRAMU, W TYM ETAPY JEGO REALIZACJI

Na podstawie art. 7 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych realizatorem Programu Usług Społecznych jest Centrum Usług Społecznych Gminy Dębica.

Zadaniem realizatora Programu Usług Społecznych jest w szczególności:

- ✓ Informowanie mieszkańców o wszystkich usługach społecznych świadczonych przez podmioty współpracujące z CUS i przez sam CUS.
- ✓ Kwalifikowanie osób/ rodzin do korzystania z usług społecznych.
- ✓ Opracowanie i monitorowanie realizacji Indywidualnych Planów Usług Społecznych (gdy potrzebne jest kompleksowe wsparcie usługowe)
- ✓ Koordynacja usług społecznych dla mieszkańców gminy Dębica oraz podejmowanie działań wspierających rozwój ich powszechnej dostępności.
- ✓ Kontraktowanie/zlecanie usług społecznych u poszczególnych wykonawców.
- ✓ Współpraca z wykonawcami usług społecznych w zakresie ich efektywnej realizacji zgodnie z identyfikowanymi potrzebami odbiorców ostatecznych.

W związku z art. 14 ust. 1 pkt 1 ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, Centrum Usług Społecznych Gminy Dębica będzie dostarczało usługi społeczne określone w Programie Usług Społecznych na zasadzie powszechności.

Wykonawcą usług społecznych określonych w powyższym programie może być w szczególności:

- ✓ Urząd gminy lub/inna niż urząd gminy jednostka organizacyjna gminy, w tym centrum;
- ✓ Organizacja pozarządowa lub podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wyłoniony na podstawie tej ustawy;
- ✓ Podmiot wyłoniony na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych ;
- ✓ Podmiot wykonujący działalność leczniczą w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.

ETAPY REALIZACJI PROGRAMU USŁUG SPOŁECZNYCH:

Etap	Opis podejmowanego działania
I	<ul style="list-style-type: none"> • Podjęcie Uchwały Rady Gminy w Dębicy w sprawie przyjęcia Programu Usług Społecznych, określającego usługi społeczne wynikające z potrzeb wspólnoty samorządowej na okres od 01.03.2022 r. do 30.11.2023 r. <p>Termin realizacji: luty/marzec 2022 r.</p>
II	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja Programu Usług Społecznych (w tym sporządzenie dokumentacji związanej z wyłonieniem wykonawców poszczególnych usług społecznych) • Monitorowanie świadczonych usług społecznych. <p>Termin realizacji: marzec 2022 r. – lipiec 2022 r.</p>
III	<ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzenie przeglądu realizacji Programu Usług Społecznych i analiza wniosków z monitorowania realizacji usług społecznych. • Kontynuacja świadczenia usług społecznych. • Monitorowanie świadczonych usług społecznych. <p>Termin realizacji: październik 2022 r. -grudzień 2022 r.</p>
IV	<ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzenie całościowego przeglądu realizacji Programu Usług społecznych oraz szczegółowa analiza wniosków z monitorowania realizacji usług społecznych. • Analiza poziomu osiągnięcia mierników efektywności . • Monitoring przebiegu całej realizacji Programu Usług Społecznych • Kontynuacja świadczenia usług społecznych <p>Termin realizacji: styczeń 2023 r. –listopad 2023 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sporządzenie informacji z realizacji Programu Usług Społecznych- zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych oraz udostępnienie jej na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy w Dębicy oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Centrum Usług Społecznych Gminy Dębica <p>Termin realizacji: do 31 marca 2024 r.</p>

11. SPOSÓB MONITOROWANIA I OCENY PROGRAMU ORAZ MIERNIKI EFEKTYWNOŚCI JEGO REALIZACJI

Monitoring świadczonych usług w ramach realizacji Programu Usług Społecznych będzie procesem niezbędnym dla zapewnienia odpowiedniej jakości usług. Realizacja usług będzie monitorowana kompleksowo, a informacje będą systematycznie i na bieżąco zbierane, gromadzone i analizowane. To pozwoli na kontrolę całego systemu usług oraz umożliwi modyfikację oferty usług. Celem monitoringu będzie kontrola jakości i dostępności oferowanych usług oraz dostarczenie informacji, które pozwolą na dokonanie ewaluacji i wypracowanie rekomendacji w dalszej perspektywie do tworzenia i realizacji katalogów usług oferowanych mieszkańcom. Monitorowanie polegało będzie w szczególności na analizie danych ilościowych (dane sprawozdawcze), jakościowych i finansowych gromadzonych w trakcie realizacji programu.

Monitorowanie i ocena Programu Usług Społecznych odbywać się będzie w oparciu o następujące narzędzia.

NARZĘDZIA MONITOROWANIA USŁUG SPOŁECZNYCH	
1.	Ocena dokonywana przez odbiorcę usługi/przedstawiciela ustawowego odbiorcy, korzystającego z indywidualnych form usług społecznych umieszczona w Karcie Usługi Społecznej (wypełniana każdorazowo po skorzystaniu z indywidualnej usługi).
2.	Ankiety przeprowadzane wśród odbiorców ostatecznych usług społecznych o charakterze grupowym (každorazowo po skorzystaniu z usługi grupowej).
3.	Kwestionariusze wywiadów ze specjalistami bezpośrednio świadczącymi usługi społeczne na rzecz odbiorców usług (w systemie kwartalnym).
4.	Miesięczne raporty z monitoringu z realizacji usług społecznych i ich efektywności opracowywane przez Koordynatorów Indywidualnych Programów Usług Społecznych oraz Organizatora Społeczności Lokalnej.
5.	Raport cząstkowy oraz końcowy z przebiegu monitorowania wraz z wnioskami zawierającymi ocenę osiągnięcia celu programu wraz z niezbędnymi rekomendacjami.

Mierniki w obszarze efektywności Programu Usług Społecznych, odnoszą się do:

I.p.	Mierników ilościowych
1.	Liczba udzielonych usług społecznych w podziale na rodzaje i formy udzielenia usług.
2.	Liczba godzin udzielonych indywidualnych usług społecznych w podziale na rodzaje i formy usług.
3.	Liczba zrealizowanych usług społecznych o charakterze grupowym

4.	Liczba osób i rodzin, które skorzystały z usług społecznych (w tym ilość K i M oraz dzieci (z podziałem na formy indywidualne i grupowe)
5.	Liczba osób niepełnosprawnych, które skorzystały z usług społecznych (z podziałem na formy indywidualne i grupowe oraz ilość K i M)
6.	Liczba seniorów (K 60 r.ż., M 65 r.ż.) które skorzystały z usług społecznych (z podziałem na formy indywidualne i grupowe oraz ilość K i M)

Mierników jakościowe	
1.	Poziom zaspokojenia identyfikowanych potrzeb mieszkańców w zakresie kompleksowych i powszechnie dostępnych usług społecznych
2.	Jakość świadczonych usług społecznych w odniesieniu do poszczególnych zakresów i rodzajów.
3.	Efektywność Indywidualnych Planów Usług Społecznych w odniesieniu do zaplanowanych i zrealizowanych pakietów spersonalizowanych usług społecznych.

12. BUDŻET PROGRAMU ORAZ ŹRÓDŁA JEGO FINANSOWANIA.

Program Usług Społecznych finansowany będzie w całości w ramach realizacji projektu „Centrum Usług Społecznych w gminie Dębica-nowa jakość życia mieszkańców” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój; Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji; Działanie 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i w okresie jego realizacji będzie to wyłączone źródło finansowania.

Planowana łączna, kwota na realizację Programu Usług Społecznych wynosi:

1 912 000,00 zł

W tym zrealizowane zostaną usługi z zakresu:

- ✓ **Pobudzanie aktywności obywatelskiej**
- ✓ **Wspieranie rodziny i polityka prorodzinna**
- ✓ **Promocja i ochrona zdrowia**
- ✓ **Wspieranie osób niepełnosprawnych**

(z zastrzeżeniem, iż kwota może ulec modyfikacji w trakcie realizacji Programu Usług Społecznych).